

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIL-152/11-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola speciální a mateřská škola speciální, Turnov, Kosmonautů 1641, okres Semily, příspěvková organizace
Sídlo:	Kosmonautů 1641, Turnov
IČ:	71173854
Identifikátor:	600 099 474
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Bc. Dagmarou Rakoušovou
Zřizovatel:	Město Turnov, Antonína Dvořáka 335, 511 01 Turnov
Místo inspekční činnosti:	Kosmonautů 1641, Turnov
Termín inspekční činnosti:	14., 15. a 17. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, v základní škole speciální.
- Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání ZŠS (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělávání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

V souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení právnická osoba vykonává činnost základní školy speciální (dále ZŠS), přípravného stupně ZŠS, mateřské školy speciální a školní výdejny. Údaje v zřizovací listině odpovídají zjištěným skutečnostem.

Inspekční hodnocení proběhlo v ZŠS.

Ve školním roce 2010/2011 jsou žáci ZŠS vyučováni ve třech třídách ve 3., 5., 6. a 10. ročníku, všichni mají individuální vzdělávací program (dále IVP). Dvě třídy jsou pro žáky s poruchou autistického spektra (dále PAS) a jedna pro žáky s více vadami. Počet žáků základní školy za poslední tři roky se příliš nemění. Žáci docházejí z místa i z okolí. Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje školní výdejna, jídlo je dováženo ze sousední mateřské školy.

V současné době je škola s kapacitou 59 dětí a žáků zaplněna z 83 %, tj. 49 dětí a žáků. V ZŠS je 14 žáků.

Z celkového počtu 19 zaměstnanců je 11 pedagogů. V ZŠS působí čtyři učitelky, z toho jedna je kvalifikovaná a jedna si kvalifikaci doplňuje studiem na vysoké škole. Čtyři asistenti pedagoga jsou financováni z jiných zdrojů, škola o finanční prostředky zažádala, ale dotaci od Krajského úřadu Libereckého kraje neobdržela. V posledních dvou letech se sbor postupně stabilizoval.

V budově sídlí škola a Dětské centrum „Sluníčko“. Žáci mají k dispozici třídy s kompenzačními, rehabilitačními a reedukačními pomůckami. Šatny a třídy jsou stísněné, což komplikuje organizování některých činností ve výuce zejména u žáků s PAS. Přístup do budovy je bezbariérový, do poschodí je zabudována plošina. Zahrada školy je upravena pro pohyb handicapovaných dětí a žáků.

Vzdělávací nabídka ZŠS vychází z vlastního školního vzdělávacího programu, který je ověřován od 1. 9. 2009. Škola je zaměřena na vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a žáků s PAS.

Od poslední inspekční činnosti se výrazně obnovilo vybavení školy. Pozitivní je vynikající spolupráce mezi vedením školy a vedením dětského centra.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola včas informuje o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání, využívá také vlastní webové stránky. Žáci jsou přijímáni na základě doporučení lékařů, školských poradenských zařízení a souhlasu rodičů. Škola průběžně sleduje vzdělávací potřeby žáků, zajišťuje jejich vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy, zprostředkovává speciální služby příslušnými odborníky, zabezpečuje vhodné kompenzační, reedukační a rehabilitační pomůcky. Na omezení rizikového chování včetně postojů k neznámým lidem je zaměřen minimální preventivní program, jehož prvořadým úkolem je vedení žáků k osobní hygieně, vštěpování hygienických návyků a k vzájemné pomoci a toleranci.

Učební plány jsou v souladu s RVP ZŠS. Škola se zaměřuje především na podporu samostatnosti žáků v základních pracovních úkonech a v sebeobsluze, sociálního citění

a komunikativních schopností. Předměty speciálně pedagogické péče (individuální logopedická péče, alternativní komunikace, zraková stimulace, canisterapie, muzikoterapie rehabilitační tělesná výchova) jsou součástí vyučovacích bloků v rámci disponibilních hodin. Výchovné strategie jsou zaměřeny na rozvoj hudebních a výtvarných aktivit pro smysluplné trávení volného času.

Výuková koncepce u žáků s PAS vychází z TEACCH programu a alternativní komunikace VOKS. Osvědčenými podpůrnými opatřeními jsou muzikoterapie, arteterapie, bazální stimulace, masáže, činnosti s hlinou, alternativní a augmentativní metody komunikace a speciální logopedické komunikativní metody a činnosti v konceptu Snoezelen. Vzdělávací nabídka je doplněna aktuálními činnostmi pro prezentaci na kulturních a pracovních akcích, např. prezentace výrobků a výkresů v prostorách dětského centra, což podporuje sociální gramotnost a celkově výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Organizování výuky vychází z aktuálního stavu žáků. Žáci s PAS jsou vyučováni formou strukturovaného učení a žáci s více vadami na bázi individualizované výuky především v podpoře senzomotorické stimulace. Pomocí speciálně-pedagogických metod a dovednostně-praktických metod spojených s jasným slovním doprovodem vyučujících za podpory kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek jsou rozvíjeny kompetenční předpoklady k dosahování odpovídající gramotnosti žáků. Účinná motivace, průběžné slovní hodnocení jako povzbuzující prvek motivuje žáky k činnosti. Uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům, jasné instrukce a striktní dodržování struktury výuky za podpory piktogramů a obrázků s ohledem na typ postižení, přispívá k rozvoji osobnosti žáků. Koncept Snoezelen pozitivně ovlivňuje smyslové vnímání, relaxační techniky působily pozitivně na psychiku i fyzický stav žáků. Uplatňované speciální metody a formy práce podporovaly rozvoj oblastí sociální i komunikativní. Výrazná empatie pedagogů k žákům vytvářela klidnou atmosféru založenou na vzájemné důvěře.

Hodnocení používané učiteli v průběhu jednotlivých bloků mělo motivační charakter. K hodnocení znalostí a dovedností je prioritní pozorování žáků a hodnocení IVP. Škola sleduje dlouhodobě úspěšnost žáků.

Žáci dosahovali požadovaných výstupů dle svých možností v souladu se ŠVP a IVP.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (dále RVP). Škola má velmi dobré materiální i personální podmínky pro podporu vzdělávání žáků s PAS a těžce handicapovaných žáků. V rámci spolupráce s DC je jim poskytována fyzioterapie a vodoléčba, rehabilitace-Vojtova metoda, kondiční cvičení, masáže, míčkování (vířivá vana, masážní lůžko, laserová terapie), dle potřeby je možná konzultace s ortopedem. Škola pořádá víkendové a týdenní pobyty dětí, návštěvy divadel, výstav a různé výlety, což podporuje rozvoj klíčových kompetencí a zapojování žáků do běžné společnosti.

Péče o bezpečné prostředí pro vzdělávání je přiměřená, důsledně je dodržován dohled nad žáky především při zajišťování jejich psychických i fyzických potřeb.

Vedení školy nastavenou strategií vytváří pozitivní klima jak ve škole, tak v kontaktech s DC. Zabývá se řešením nedostačujících prostorů, které omezují některé aktivity ve vzdělávacím procesu. Ředitelka školy splňuje podmínky pro výkon funkce. Podporuje další vzdělávání pedagogů (dále DVPP) s ohledem na zájem a potřeby školy.

Prostorové podmínky odborných učeben i běžných tříd včetně vybavení jsou přizpůsobené pro individualizovanou výuku a pro alternativní formy výuky. Třídy jsou vybaveny odpovídajícím školním nábytkem pro strukturovanou výuku dětí s PAS. Vybavená místnost podle konceptu Snoezelen umožňuje denní cílenou relaxaci, stimulaci a interakci. Pro žáky jsou k dispozici polohovací vaky a podložky, rehabilitační bazén, kompenzační pomůcky pro hrubou a jemnou motoriku. Škola využívá malou tělocvičnu a pro rozvoj motoriky práci s hlinou a vlastní keramickou pec. Pro žáky tělesně postižené je k dispozici PC se speciální klávesnicí a adaptovanou myší.

Pedagogická rada se zabývá problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvoji žáků. Školská rada reflektuje potřeby školy. K spolupracujícím subjektům patří kromě zřizovatele školy poradenská centra zejména pro autistické děti, pedagogicko-psychologická poradna, APLA Praha, přínosná je spolupráce se základní školou stejného typu ve městě a se zřizovatelem. Finanční situaci vylepšily rozvojové projekty, např. „Děti a žáci s autismem“ na podporu dalšího vzdělávání pedagogů, z projektu EU-peníze školám byla zakoupena interaktivní tabule pro těžce postižené žáky. Další finanční prostředky na vybavení získala škola od sponzorů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Uplatňovaný způsob řízení umožňuje efektivní vzdělávání žáků s těžkým handicapem, zejména žáků s poruchou autistického spektra.

Škola má velmi dobré personální i materiální předpoklady pro vzdělávání žáků s těžkým postižením.

Škola sleduje efektivitu a úspěšnost systémů v oblasti bezpečnosti a prevence rizikového chování handicapovaných žáků.

Všechny dostupné finanční zdroje účelně využívá k zabezpečení realizace školních vzdělávacích programů.

Partnerství, zejména s poradenskými centry, je cílevědomé a prospěšné pro rozvoj handicapovaných žáků. Spolupráce s Dětským centrem „Sluníčko“ je příkladná.

Způsob výuky ve třídách zajištěný dvěma pedagogy a podpořený speciálně-pedagogickými metodami poskytoval velký prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků vedoucích k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ a druh jejich postižení. Škola má dlouholeté zkušenosti s výukou žáků s PAS a způsob vzdělávání je na vynikající úrovni.

Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni v sociální oblasti a v pracovních činnostech. Škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků, napomáhá jim při nácviu alternativní komunikace umožňující integraci do běžné společnosti.

Doporučení:

- Usilovat o větší prostory pro výuku žáků.
- Požadovat od KÚLK finanční zabezpečení asistentů pedagoga.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy.

V Liberci dne: 29. 3. 2011

(razítko)-ano

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy.

V Turnově dne: 8. 4. 2011

(razítko)-ano

Bc. Dagmar Rakoušová, ředitelka školy

Rakoušová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina bez čj., vydalo město Turnov dne 26. 10. 2009
2. Jmenování do funkce, vydalo město Turnov pod čj.: KT(06/101/CHJ ze dne 23. 8. 2006 s účinností od 1. 10. 2006
3. Statistické výkazy S 3-01 o základní škole speciální za školní roky 2008/2009-2010/2011
4. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 za školní roky 2008/2009-2010/2011
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení
6. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT pod čj.: 25 501/2009-21 dne 19. 11. 2009 s účinností od 20. 1. 2009
7. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení o stanovení počtu žáků, vydal KÚLK pod čj.: OŠMTS-053/08-RZS dne 24. 7. 2008 s účinností od 1. 9. 2008
8. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální, přípravného stupně základní školy speciální a mateřské školy speciální čj. 83/09
9. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy
10. Rozvrhy hodin všech tříd ve školním roce 2010/2011
11. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd vedené ve školním roce 2010/2011
12. Individuální vzdělávací plány žáků školy ve školním roce 2010/2011
13. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků školy
14. Školní preventivní program
15. Školní řád platný pro školní rok 2010/2011
16. Roční plán na školní rok 2010 – 2011
17. Vlastní hodnocení školy 2010
18. Zápisy z jednání školské rady
19. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2010/2011
20. Rozhodnutí ředitelky ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011
21. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
22. Kniha úrazů

Zpracovala

V Liberci dne: 29. 3. 2011

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Převzala

V Turnově dne: ...8. 4. 2011

Bc. Dagmar Rakoušová, ředitelka školy

Rakoušová v. r.